Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning grunnet kansellering.

Dato

12.02.2019

Saksnummer

2018-00626

Tjenesteytere

SAS

Klager har i det vesentlige anført

Klager med reisefølge (tilsammen tre personer) skulle reise fra Haugesund til Gdansk via Oslo og København den 7. desember 2017. SK319 fra Haugesund til Oslo med avgang kl 18.15 ble kansellert.

Klager og reisefølget ble booket om til påfølgende dag, men denne gangen ble SK463 fra Oslo til København kansellert grunnet teknisk feil.

Reisefølget ble på ny ombooket og ankom Gdansk den 9. desember om formiddagen, to døgn forsinket.

Klager krever standarderstatning 250 euro per person i henhold til EU-forordning 261/2004.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

SK319 ble kansellert grunnet svært dårlig vær i Haugesund, sterk vind. SAS viser til fremlagt dokumentasjon.

Klager med følge ble booket om til neste ledige fly påfølgende dag.

Hendelsen er ikke kompensasjonsberettiget i henhold til EU-forordning 261/2004, da årsaken var ekstraordinære omstendigheter utenfor SAS' kontroll.

SAS kan ikke imøtekomme klagers krav.

Nemnda bemerker

Klagers flyvning fra Haugesund til Oslo ble kansellert som følge av sterk vind. Klager med reisefølge ble omrutet til en ny avgang dagen etter via København, men flyvningen Oslo-

København ble kansellert på grunn av teknisk feil. Det er denne kanselleringen klager krever erstatning for.

Kansellering gir rett til standarderstatning med mindre flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet, jf. EU-forordning 261/2004 artikkel 5.

Værforhold som påvirker flytrafikken kan være en slik ekstraordinær omstendighet som medfører at den reisende ikke har krav på erstatning. Dette må vurderes konkret. Det er flyselskapet som må godtgjøre at det foreligger et slikt spesielt tilfelle. Flyselskapet må videre godtgjøre at de har truffet alle rimelige tiltak for å unngå kanselleringen. I dette tilfellet skyldtes kanselleringen sterk vind. Det vises til fremlagt dokumentasjon og tilsvaret fra SAS. Værforhold av en slik art er ansett som en ekstraordinær omstendighet i forordningens forstand og vil dermed ikke gi klager rett til standarderstatning. Det er heller ikke krevet.

Spørsmålet for nemnda er om klager har krav på standarderstatning som følge av ny kansellering ved omrutingen.

Klager har opplyst til nemnda at SK463 fra Oslo til København ble kansellert grunnet teknisk feil. SAS har ikke bestridt dette.

Teknisk feil er som regel ikke en ekstraordinær omstendighet som fritar flyselskapet fra plikten til å betale standarderstatning, jf EU-domstolens avgjørelse av 17.09.2015 Corina van der Lans - KLM (C-257/14) og Kommisjonens veileder av 15.06.2016 punkt 5.2. Slik nemnda ser det har ikke flyselskapet SAS godtgjort at den tekniske svikten skyldtes en ekstraordinær omstendighet i dette tilfellet:

Flyselskapet har ikke fremlagt dokumentasjon fra flyprodusenten eller kompetente myndigheter for at den tekniske svikten skyldtes fabrikasjonsfeil. Det er heller ingen holdepunkter for sabotasje eller terrorhandlinger.

Nemnda konstaterer at det ikke finnes noen bestemmelse i forordningen som tar sikte på den aktuelle situasjonen. Spørsmålet berøres ikke i forordningens fortale og har heller ikke vært prøvd av EU-domstolen eller i norsk rettspraksis

I juridisk litteratur og også i utenlandsk rettspraksis har ulike oppfatninger kommet til uttrykk. En måte å se det på er at en flyvning som følge av en omruting i henhold til artikkel 8 ikke kan betraktes som en selvstendig flyvning i henhold til artikkel 5.1, men bare er et slags oppfyllelsessurrogat knyttet til den opprinnelige flyvningen som ikke gir rett til erstatning på samme vis som andre kansellerte flyvninger, selv om forutsetningene i artikkel 7 er oppfylt. En annen måte å se det på er at en slik flyvning gir rett til kompensasjon på lik linje med andre kansellerte flyvninger om de øvrige forutsetninger i artikkel 7 er oppfylt.

EU-kommisjonen har i sin ikke-bindende veiledning av tolkningen av forordningen, datert 15. juni 2016, anbefalt det siste alternativet.

Følgende fremgår av nest siste avsnitt under punkt 4.2:

"Enhver ny ret til kompensation i henhold til artikel 7 gælder for den omlagte flyavgang, der er accepteret i henhold til artikel 8, stk. 1, litra b eller c, hvis den også aflyses eller er forsinket ved ankomst (se afsnit 4.4.11). Kommisjonen anbefaler, at mulighetene beskrives klart for passagerer, når bistand skal ydes."

Nemndas flertall - lederen og forbrukerrepresentantene - forstår dette slik at en eventuell ny rett til kompensasjon gjelder for den nye bookingen som passasjeren har godtatt i henhold til artikkel 8.1 dersom denne flyvningen kanselleres eller er forsinket ved ankomst.

I mangel på regulering eller forhåndsbeskjed fra EU-domstolen som sier noe annet, finnes det etter flertallets syn ingen grunn til at flyselskapet skal unnlate å betale erstatning for en kansellert flyvning bare fordi bookingen har skjedd for å oppfylle selskapets forpliktelse etter artikkel 8.1. Forordningens formål taler i samme retning ettersom en passasjer på en slik flyvning rammes av tidsspille og ulemper på samme måte som øvrige passasjerer på flyvningen. Flertallet er følgelig av den oppfatning at en passasjer er berettiget til kompensasjon i henhold til artikkel 7 i denne situasjonen om øvrige forutsetninger i henhold til forordningen også er oppfylt.

Tilsvarende må etter flertallets oppfatning også gjelde selskapets forpliktelser vedrørende forpleining i henhold til artikkel 8 og 9.

Klager og hans reisefølge hadde akseptert en omruting snarest mulig og vil dermed etter flertallets syn ha rett til standarderstatning for kanselleringen av denne omrutingen.

Mindretallet - bransjerepresentantene - er av en annen oppfatning:

Ved en kansellering har passasjeren krav på å bli omrutet til sin endelige destinasjon så tidlig som mulig under sammenlignbare transportvilkår. Passasjeren oppnår ikke nye rettigheter til kompensasjon ved en omruting. Omrutingen er en form for avhjelp som skal sikre at befordringsavtalen oppfylles. Det er dermed ingen ny befordringsavtale som inngås. Det inngås kun én kontrakt. Forordningen gir kun rettigheter til flyvninger som passasjeren har betalt. Omruting gjøres uten ytterligere kostnad for passasjeren. Det gis derfor ingen nye rettigheter til erstatning. Dette støttes av sak i tysk domstol; 18b C-27/16.

Klager har etter dette rett til standarderstatning på 250 euro per person.

Vedtaket er fattet med den dissens som fremgår ovenfor.

Vedtak

Transportklagenemnda - fly anbefaler at SAS utbetaler standarderstatning til klager med 250 euro per person.

Nemndas representanter

Vibecke Groth (leder)
Kristoffer Sørlie (Forbrukerrådet)
Camilla Dragvoll (Ticket)
Stina Myhre Mevassvik (Norwegian Air Shuttle)
Ingrid Sande Kvålen (Forbrukerrådet)